

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๗/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๐/๒๕๖๖

วันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { นายนพรัตน์ ปัทมะนาวิณ ผู้ร้อง
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายนพรัตน์ ปัทมะนาวิณ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายนพรัตน์ ปัทมะนาวิณ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖ ผู้ร้องยื่นหนังสือร้องเรียนถึงสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (ผู้ถูกร้อง) กรณีที่บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. (จำกัด) ปิดกั้นบัญชีเฟซบุ๊กของผู้ร้อง ชื่อ Nopparat Pattamanawin โดยผู้ร้องอาศัยคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๖ ที่ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อมาวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ผู้ร้องได้รับหนังสือจากผู้ถูกร้องแจ้งว่า กรณีดังกล่าวผู้ร้องต้องร้องเรียนผ่านระบบจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ สายด่วนรัฐบาล หมายเลขโทรศัพท์ ๑๑๑๑ เว็บไซต์ www.๑๑๑๑.go.th แอปพลิเคชัน pcs.๑๑๑๑ (ที่ถูกต้องคือ PSC 1111) ตู้ ปณ. ๑๑๑๑ ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ และจุดบริการประชาชน ๑๑๑๑ ทำเนียบรัฐบาล และต้องยื่นหนังสือขอข้อมูลข่าวสารจาก บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. (จำกัด) ก่อน หากบริษัทดังกล่าวไม่แจ้งผลการพิจารณาจึงมีสิทธิร้องเรียนต่อผู้ถูกร้อง ผู้ร้องเห็นว่า ตนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายเนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวเป็น

- ๒ -

อำนาจหน้าที่ของผู้ถูกร้องและได้ใช้สิทธิยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ถูกร้องตามกฎหมายแล้ว เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการจำกัดสิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒)

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากผู้ร้องยังไม่ได้ดำเนินการขอข้อมูลข่าวสารจาก บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. (จำกัด) อันจะทำให้ผู้ร้องเกิดสิทธิในการร้องเรียนต่อผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก่อน เป็นเรื่องที่มีได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎหมายอื่น ซึ่งกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รับไว้พิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ (๘)

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่ไม่รับพิจารณาเรื่องร้องเรียนเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒)

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

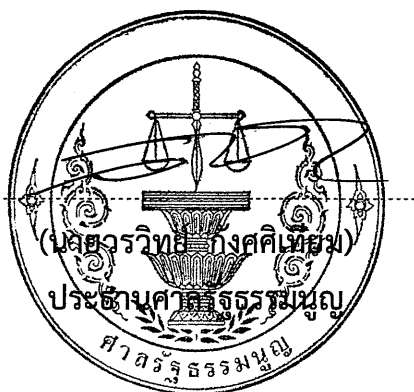
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า

เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การที่ผู้ถูกร้องให้ผู้ร้องยื่นเรื่องผ่านระบบจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ โดยผู้ร้องต้องยื่นหนังสือขอข้อมูลข่าวสารจาก บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. (จำกัด) ก่อน เมื่อหน่วยงานดังกล่าวไม่แจ้งผลการพิจารณา ผู้ร้องจึงมีสิทธิร้องเรียนต่อผู้ถูกร้อง เป็นการกระทำที่จำกัดสิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒) ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่การกระทำของผู้ถูกร้องตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง เป็นการใช้อำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมาย หากผู้ร้องเห็นว่าเป็นการกระทำละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ร้องอาจใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมอื่นได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

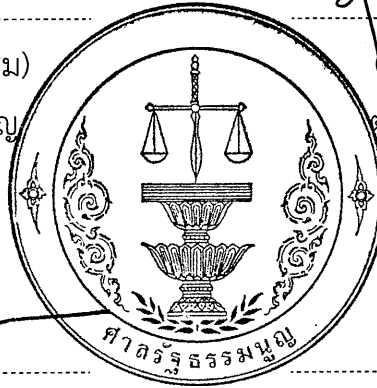
(คำสั่งที่ ๓๗/๒๕๖๖)

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ